

פרוטוקול הועדה לקידום מעמד הילד מיום 18.2.2020

מועד התכנסות- יום ג' 18.2.2020, כ"ג שבט תש"פ

שעת התכנסות- 17:00

מקום ההתכנסות- חדר ישיבות מנהל הרווחה

רשימת המשתתפים

הרב דוד טויטו- יו"ר ועדה לקידום מעמד הילד

עו"ד אורית אלמוזלינו רייז- חברת מועצה

רו"ח סטלה שנקל- ויינשטין- חברת מועצה

גב' רונית צור- ראש מנהל שירותים חברתיים

מר עומר אונגר- מנהל אגף רווחה

גב' יעל כהן- מנהלת אגף רווחה

גב' מירי בן דוד- מנהלת מחלקת בריאות

גב' מרטין עובדיה- מנהלת אגף חטיבה צעירה

מר זלמן ינקלביץ- מנהל אגף חינוך חרדי

מר ברוך ביטון- מנהל מחלקה חינוך תורני

מר לורן דרמון- נציג ציבור

מר משה ראובני- נציג ציבור

גב' פנינה בן זקן- נציגת ציבור

גב' קוני טובול- נציגת ציבור

גב' נהורה סיקסיק- רכזת תנועות הנוער בעיר

מר פלג סחראי- נציג מועצת הנוער

גב' ליאור טפר- נציג מועצת הנוער

גב' נויט דאובר- רכזת פרויקט נושמים לרווחה ומרכז עוצמה

גב' סוני ויינר- עמותת נבט

ד"ר אילנית טויטו- מרכזת הוועדה

התנצלו

מר אריה מימון- ראש מנהל החינוך

מר דניאל קליין- מנהל אגף חטיבה עליונה

נעדרו

גב' אהובה עמרם- יועצת ראש העיר למעמד האישה

גב' גילית אבטליון- מנהלת המרכז להורות משמעותית

מר משה מואלם- יו"ר ועד הורים עירוני

מר מאיר אברז'ל- חבר מועצה

מר אפרים וובר- חבר מועצה

גב' יעל נהוראי אטיאס- מנהלת התכנית הלאומית לילדים ובני נוער בסיכון

גב' קרין בן יוסף- מנחת מועצת נוער

גב' טלי דרורי- ראש תחום גיל הרך

גב' סימונה מורלי- מנכל הרשות למאבק בסמים והתמכרויות

מר רן ארז- נציג ארגון המורים

גב' ג'נה מרום- נציגת הסתדרות המורים

מר יעקב קריספין- נציג ציבור

גב' קלרה בקטייב- נציגת ציבור

גב' מזל שאלתיאל- ראש תחום ילדים ונוער

הנושא-

כריך לכל ילד- בחינת ביטחונם התזונתי של ילדי אשדוד במסגרות החינוכיות

מהלך הדיון-

גב' אילנית טויטו- מברכת את הנוכחים, מציגה את נושא הוועדה.

אורית אלמוזלינו רייז - אני וסטלה ביקשנו להעלות את הנושא לדיון בוועדה כיוון שעל פי הנתונים כמעט כל ילד שלישי בישראל נמצא מתחת לקו העוני. ידוע לי שגורמי הרווחה

והחינוך עושים עבודה מצוינת לטיפול בתופעה זו. יחד עם זאת אני חושבת שכרשות חשובה שדנה למפות את הנתונים. אני יודעת שבבתי הספר כן ניתנים מענים של מזון לילדים רעבים ו/או שלא הביאו כריך, אך אנחנו רוצים לבדוק איך זה קורה בפועל, מה הפרוטוקול בנושא, והאם יש צורך לפעולה נוספת בתחום. יש עמותות שמסייעות ואנחנו כרשות יכולים להתייעל בנושא. כולנו יודעים שילדים שמצויים בתת תזונה יש לזה השלכות מרחיקות לכת. הזמנתי נציגי עמותה שמסייעת בנושא של כריכים לילדים בבתי הספר.

מרטין- יש ילדים שמגיעים ללא ארוחת בוקר, זה לא קורה בתכיפות אבל קורה. יש מנגנון שהוא פרי פיתוח של מנהל בה"ס, להתמודדות עם הנושא. זה לא דווקא תוצאה של מצוקה כלכלית, לפעמים זו הזנחה. אנחנו רוצים לשמור על פרטיות של הילדים ובחדר המורים יש תמיד כריכים שניתן להכין. לפעמים גם מורים מיוזמתם מביאים מהבית. בבתי ספר שיש בהם ארוחות צהרים (לילדי צהרון), ילדים שידוע לנו שאין להם אוכל בבית אוכלים אצלנו, זה לא משהו מאורגן על פי נהלי משרד החינוך אלא יוזמה פרטית של המנהלים.

דוד טויטו- יכול להיות שיש צורך ברישום יזום של מנהל בביה"ס, יש עמותות שעוזרות.

ברוך ביטון- הנושא מעניין וחשוב, אין לי נתונים, מסגרות הלימוד לא הציפו קושי. ייקח לי שבועיים להביא נתונים.

זלמן ינקלביץ- מוסדות החינוך לא מעבירים אלינו נתונים. כמורה לשעבר ידוע לי שהמורים שנתקלים באופן אישי בילד עם בעיה ע"פ רוב פונים לעמותות חסד, כמו למשל "קופת החסד", ומבקשים את סיועם. אני שואל אילו נתונים יש לרווחה.

רונית צור- אם נקבל נתונים מראשי מנהל החינוך, נוכל לקבל כיסוי מבחינת ידע לגבי כל ילדי אשדוד. ביקשתי שמנהל החינוך יעבירו אלי נתונים. אני שומעת ממרטין שהם פותרים את בעיית הכריך בבה"ס.

מרטין- אנחנו רואים ברווחה שותפים שלנו. אין לנו מניעה שלא לפנות לרווחה.

לורן - האם ייתכן שבגלל שהמורה נתן מענה נקודתי, כלומר פתר את הבעיה הנקודתית כי נתן לילד סנדוויץ', הוא בעצם יצר חסם שמנע מלתת למשפחה של הילד מענה מלא.

סוני וויינר – אני נציגת עמותת נבט- אנחנו עמותה שעובדת עם רשויות מקומיות. אנחנו מחלקים כמיליון וחצי כריכים בשנה. אנחנו נותנים שקל וחצי והעירייה שקל וחצי. מנהלי בית הספר נכנסים לאתר שלנו ומזינים נתונים שעל פיהם אנחנו יודעים איזה סיוע נדרש. אנחנו עובדים עם קריית גת, ב"ש, דימונה בדרום ורשויות נוספות בצפון ובמרכז. אנחנו לא מכינים את הכריכים אלא מביאים את המצרכים להכנתם, כך שכל ילד יכול לבחור מה לשים בכריך לפי רצונו. אנחנו מחלקים יותר מ- 8500 כריכים ביום בכל רחבי הארץ. מנהלי בה"ס שנכנסים לאתר ומעדכנים לכמה ילדים הוא צריך כריך, אנחנו לא יודעים מי הילדים. אנחנו מספקים את המוצרים פעמיים בחודש, מאפייה שעובדת אתנו מביאה לבה"ס לחמניות טריות לביה"ס. מי שפונה אלינו זו הרשות, החומרים הם עם כשרות מהדרין והכריכים בריאים.

סטלה שנקל- ויינשטין - אנחנו בקשנו נתונים ולא קבלנו כאן בוועדה.

רונית צור- אני מבקשת נתונים מספריים ממנהלי החינוך, הם יעבירו נתונים לאילנית בתוך שבועיים, טוב שהעליתן את המודעות והצפתן את הסוגיה.

ברוך ביטון- אני כאן כי חשוב לבדוק את הנושא, מנהלים לא פנו אלי עד היום.

סטלה שנקל- ויינשטין - מערכת החינוך לא יודעת שאפשר בקלות להסתיר את הצורך ואת ההיעדר, וילדים עושים זאת מתוך בושה. 90 % מהילדים האלו לא יבואו ויספרו למורה שאין להם, שחסר אוכל בבית. הם למדו להסתיר. ידוע לי שיש אימהות שלא יודעות שהן יכולות לפנות.

פנינה בן זקן- יש לי ניסיון שנים ארוכות כמנהלת ב"ס. ב"ס זה לא רק מורה, ב"ס זה מערכת. יש לנו מערכת שלמה של איתור תלמידים, כל מורה עושה ביקור בית אצל התלמידים. הנתונים חשובים אבל ידוע לי שזו לא תופעה רחבה, אולי משהו יותר נקודתי.

סטלה שנקל- ויינשטין - אני רוצה לוודא שיש פרוטוקול להתמודדות עם הנושא.

פלג סחראי - אצלנו בבה"ס מקיף ד' יש "אזור יועצות", כל מי ששכח סנדוויץ' או לא הביא, הולך לשם ומכין לעצמו סנדוויץ'. זה נמצא במקום מרכזי עם המון נגישות ותחלופת אנשים ואנו לא מרגישים בושה כלשהי לקחת משם סנדוויץ'. גם אני שכחתי כריך ולקחתי משם.

ליאור טפר- אצלנו במקיף ז' יש סנדוויץ' אצל הרכזת שיכבה, בד"כ לא רק מי שצריך אלא כולם לוקחים, אבל יש כאלה שלא נעים להם להיכנס לקחת סנדוויץ' כי זה בחדר הרכזת ויש כאלה שלא רוצים להיכנס לשם בגלל זה.

רונית צור- כמה זמן ייקח לכם להכין סקר / שאלון שתעבירו לתלמידים ?

נהורה סיקסיק - במועצת התלמידים אפשר לארגן זאת.

רונית- למשל לשאול האם אתה מכיר ילד שמגיע בלי סנדוויץ' לבה"ס ?

זלמן ינקלביץ- כמורה לימדתי ילדים בב"ס לילדים משכבה סוציאקונומית נמוכה מאוד. קיבלנו סנדוויצ'ים מעמותה בבני ברק. הייתה תופעה מעניינת, היו ילדים שהיו מאבדים במכוון את הסנדוויץ' כי רצו לקבל את הסנדוויץ' מהעמותה. כמורה הייתי נוכח בכיתה בשעת הארוחה והיו לי רשימות מי אוכל ומי לא, וכשזיהיתי בעיה זימנתי את ההורים לשיחה. בכל המוסדות שלנו דואגים לכריכים ולממרח.

עומר אונגר- נתוני הביטוח לאומי מדבר על שליש מילדי ישראל שנמצאים מתחת לקו העוני. היום גם כאשר שני הורים עובדים ומרוויחים שכר מינימום, מספיק שיהיו להם שני ילדים כדי שימצאו מתחת לקו העוני. משרד הרווחה ואנחנו כעירייה מובילים מהלך של התמודדות עם נושא התעסוקה ע"מ שמשפחות לא יחיו בעוני. עיריית אשדוד הייתה חלק מפרויקט שניקרא "המיזם התזונתי" במסגרתו משפחות קיבלו סיוע במזון, הפרויקט הופסק ע"י המדינה מהיום לעכשיו. השאלה היא מה אחריות ההורים ומה אחריות ביה"ס.

רונית צור- זו שאלה מהותית.

נוית דאובר- אני מרכזת את תכנית "נושמים לרווחה" ואת "מרכז עוצמה". תכנית "נושמים לרווחה" נותנת מענה למשפחות שחיות בעוני ובהדרה חברתית. 240 משפחות תושבות אשדוד השתלבו עד כה בתוכנית. בכל שנה משתלבות משפחות נוספות. אנחנו מתמקדים בנושאים של שדרוג תעסוקתי, התנהלות כלכלית. כל משפחה מקבלת סל של סיוע כלכלי, מלווה משפחתית ועו"ס. תכנית "נושמים לרווחה" מלווה במחקר ויש לנו נתונים מספריים. מנתונים שנאספו בעולם עולה שכאשר נותנים רק סיוע כספי או תרומה של מזון, אין יציאה של המשפחה ממצב העוני.

רונית צור- לא תיכנס לתוכנית משפחה שאין לה מוטיבציה. אנחנו בשירותי הרווחה נקבל את כולם ונסייע לכל מי שפונה. בתוכנית הזו התשומות (המשאבים והליווי) גבוהות כל כך שאנחנו דורשים מהמשפחות מוטיבציה.

סטלה שנקל- ויינשטין - ויש הצלחות ברמה הסטטיסטית?

נוית דאובר- כן בהחלט. זו שיטה שהוכחה כעובדת, אנחנו רואים שאנשים סוגרים את התיק שלהם ברווחה לאחר שמסיימים את התוכנית.

אורית אלמוזלינו רייז - הייתה פה תצוגת תכלית מרשימה, אני רואה ומרגישה שנעשית פה עבודה מקצועית ומכל הלב. אני כן חושבת שחשוב לקבל נתונים אמפיריים. אני מבקשת לקבל פרוטוקול פעולה. אנחנו כרשות רוצים לדעת מספרית כמה ילדים מגיעים לבית הספר ללא כריך וכיצד בתי הספר מתמודדים עם תופעה זו. במסגרת זו אבקש:

1. מנהל החינוך יערוך נוהל פעולה לאיתור וטיפול בהגעת ילדים לבתי הספר ללא כריך, בשיתוף פעולה (במידת הצורך) עם המנהל לשירותים חברתיים.
2. מנהל חינוך יערוך מיפוי בכלל בתי הספר - באמצעות שאלון לכל מנהלי בית הספר - לבירור השאלה האם קיימים ילדים שמגיעים ללא כריך לבית הספר (באופן שאינו חד פעמי).

- נבקש שהבירור יערוך מדי רבעון לצורך עדכון המידע.

3. מועצת תלמידים תערוך סקר ותפיץ בכלל בתי הספר עם 3 שאלות: (1) האם את/ה מכיר/ה ילדים/ות שמגיעים/ות ללא כריך לבית הספר? (2) האם מי ששכח להביא כריך יכול לקבל כריך מבית הספר? (3) ככל ובית הספר מספק כריך למי ששכח – האם ידוע לך אם הכריך נמצא במקום נגיש?

4. הנתונים ומסקנות הסקר יישלחו לידי חברי הוועדה בתוך 30 ימים, לצורך בחינתם.

החלטות: כמבוקש בסעיפים 1-4 לעיל.

הרב טויטו- מסכם, חשוב שתהיינה תשובות לסוגיות שעולות בנושא של ילדים בעיר אשדוד.

רשמה:

ד"ר אילנית טויטו

יו"ר הוועדה, הרב דוד טויטו- _____

מזכירת הוועדה, ד"ר אילנית טויטו- _____